

Omakoti

Aurinkoisella asenteella.

**Muuttopalvelu
Rantanen**

Muuttoja yli 50 vuoden kokemuksella

044 314 0270

Meillä myös muuttolaatikoidenvuokraus!

www.muuttopalvelurantanen.fi

ETELÄ-POHJANMAA » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellakin

19

Häiriötilanteisiin varautuminen
alkaa kotoa

22

E-P:n Lämpötekniikka Oy myy, huoltaa ja asentaa lämpöpumput yli 20-vuoden kokemuksella.

Maalämpöpumput asennettuna.

Daikin, Nibe, Bosch, CTC ja Ecoforest, ym.

Ilma-vesilämpöpumput asennettuna.

Daikin, Midea, Samsung, Nibe, Multiheater, Jäspi,
Bosch, CTC, Toshiba, Fujitsu, Atlantic, Viessmann, ym.

Ilmalämpöpumput asennettuna.

Toshiba, Midea, Cooper&Hunter, Vivax, Wilfa, Bosch, ym.

CH VIVAX BOSCH TOSHIBA Midea wilfa

Lämpöpumppujen huollot, uusinnat, saneeraukset,
hyötysuhdemittaukset, kuntotarkastukset, myös
kiinteistökokoluokkiin ja kaikkiin merkkeihin.

**Öljykondenssikattilat ja
Weishaupt-öljypolttimet asennettuna.**

Myös kaikki putkityöt.

E-P:n Lämpötekniikka

Hannu Sillanpää putkiliike@gmail.com
044-320 2765 www.lampötekniikka.fi

**KODIN
KIINTOKALUSTEET
MITTATILAUSTYÖNÄ**

**KEITTIÖT
RISKU**
RISKUN KALUSTE KURIKKA

Teemu Risku 045 111 5209

riskunkaluste@gmail.com

Ahonkyläntie 797, Luopa

www.riskunkaluste.fi

HINAUS JA TUUPPAUS®

0400 363 633

www.hinausjatuupaus.fi

REDGO

Palveluun ja laatuun
panostava

MAALAUKSIEN MONIOSAAJA

Väritaika Oy
- TAIANOMAISIA PINTOJA KAIKILLE -

**Maalausliike
Väritaika Oy**

Elisa Lähdekorpi
044 322 6208

Heidi Myllyaho
050 354 3578

www.varitaika.fi
varitaika@varitaika.fi

Kylpyhuoneet ja saunat

K A Hauta-aho Oy

KAIKKI RAKENNUS JA REMONTTITYÖT

- Vesivahinkokorjaukset
ja kuivaustyöt
- Linjasaneeraukset
- Suunnittelu
- Vesieristystyöt
- Laatoitustyöt
- Saunat

Kylpyhuoneet ja saunat toiveittesi
mukaan avaimet käteen -periaatteella,
pitkällä kokemuksella ja ammattitaidolla.

040 521 5345 • www.hauta-aho.fi

Minimanin liikekeskuksessa

LOUNAS

KAHVILA

Avoinna
Ma-pe 8-17
La 9-15
Lounas 10-14.30

Tervetuloa!

Nam-Ru Oy, Tehtaantie 5, 60100 Seinäjoki
Puh. 045 646 8856 • www.nam-ru.fi

**Aisakellon lounas-
ravintola löytyy
Minimanin
yrittäjätien
puoleisesta päästä.**

Avoinna
Ma-pe 8-15
Lounas aika 10-14

Lounasravintola Aisakello, Yrittäjätie 12, Seinäjoki

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	5
Nro 2/2026	vko	13
Nro 3/2026	vko	23
Nro 4/2026	vko	37
Nro 5/2026	vko	44

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 18 000 kpl

Omakotitalot Seinäjoen, Ilmajoen, Kauhajoen, Kauhavan ja Kurikan taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

Joona Kotilainen / Kuvia Suomesta

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

16

Remontilla vauhditusta omakotitalon myyntiin

Freepik

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 6 Ajankohtaista
- 8 Yksityiset terveyspalvelut
- 10 Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 12 Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 15 Lakipalsta
- 16 Kodin arvoa nostavat remontit
- 19 Kattoremontti talvella
- 22 Kodin paloturvallisuus ja varautuminen
- 24 Tavarankarsiminen
- 26 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 27 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoja ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

www.pekanmaalaus.fi

- Tasoite-, maalaus- ja tapetointityöt
- Sammaloituneiden tiili- ja peltikattojen ja seinien biopuhdistus Sokevan BioComb tuotteilla
- Kattojen pesu ja maalaus
- Maatalouskohteet, navetat, sikalat, siilot ym. pesut.

Pekan Maalaus ☎ 040 734 7636

Oletko rakentamassa tai remontoimassa kotiasi?

Omakotiasujan palvelu apunasi

Omakotiasujan palvelu on sinulle, joka olet rakentamassa tai remontoimassa omaa kotiasi. Saat käyttöösi **oman yhteyshenkilön**, joka on apunasi projektisi kaikissa vaiheissa. Yhteyshenkilö auttaa sinua tai urakoitsijaasi suunnittelussa, materiaali- ja tuotevalinnoissa sekä työmaa-aikaisessa opastuksessa, vaikka paikan päällä.

Hyödynnä
omakotiasujan
palvelun edut ja
avaa remonttitili!

Näin omakotiasujan
palvelu toimii:

1. Sopimushinnat

Avaa Laattapiste-Pukkilan remonttitili ja saat projektillesi sopimushinnat. Sopimushinnat ovat voimassa tämän jälkeen sekä myymälässä että verkkokaupassa.

2. Oma yhteyshenkilö

Saat projektillesi oman yhteyshenkilön, joka on apunasi koko projektin keston ajan.

3. Suunnittelupalvelu

Saat suunnitteluun, ratkaisuihin ja tuotevalintoihin ammattilaisen avun. Autamme valitsemaan budjettiisi sopivat tuotteet ja saat suunnitelmista 3D-kuvat.

4. Tekninen tuki ja opastus

Saat työmaa-aikaisen teknisen tuen ja opastuksen tuotteiden asennukseen ja käyttöön.

Onnistumisen lähtöpiste.

KULTAHOPEA KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Pöytähopea • kultaharkot • romukulta • romuhopea • kellot • kolikot • setelit
• Moneta • militaria • arvoesineet • keräilytuotteet • vanhoja rahoja • vinyylilevyjä • rihkamaa yms.

 kultahopea kultahopea kultahopeasivu

”Palvelemme myös
10 myymälässä ympäri Suomen

Kiertueaikataulu

Olemme parkkipaikalla

Sunnuntaina 22.02.2026

Klo	Paikka
09:00-09:30	Puolanka tori
10:45-11:15	Pudasjärvi ABC
12:15-12:45	Ylikiiminki S-market
13:15-13:45	Kiiminki K-Supermarket
14:15-15:15	Jäälän jäähalli
16:00-17:00	Kaakkuri K-Citymarket

Maanantaina 23.02.2026

Klo	Paikka
09:00-09:30	Vaala tori
10:00-10:30	Utajärvi tori
11:00-11:30	Muhos tori
12:00-12:30	Tyrnävä tori
13:00-13:30	Liminka tori
14:00-14:30	Kempele tori
15:00-15:30	Oulunsalo K-Supermarket
16:00-17:00	Kaakkuri K-Citymarket

Tiistaina 24.02.2026

Klo	Paikka
10:00-10:30	Il, Kärkkäinen
11:00-11:30	Yli-Ii Sale
12:15-13:15	Haukipudas tori
13:45-14:15	Pateniemenranta K-Market
14:45-15:15	Talvikangas Sale
15:45-16:45	Raksila K-Citymarket
17:15-18:00	Joutsensilta K-Supermarket

Keskiviikkona 25.02.2026

Klo	Paikka
09:00-10:00	Oulu kauppatori
10:30-11:00	Toppila K-Supermarket
11:30-12:00	Välivainio K-Supermarket
12:30-13:00	Oulun jäähalli
13:30-14:00	Maikkula Sale
14:30-15:30	Linnanmaa jäähalli
16:00-17:00	Kaakkuri K-Citymarket
17:30-18:00	Kempele tori

Torstaina 26.02.2026

Klo	Paikka
09:00-09:30	Lumijoki Sale
10:15-11:00	Raahe tori
11:30-12:00	Pyhäjoki Neste Yppäri
12:30-13:00	Kalajoki Tokmanni
13:30-14:00	Alavieska tori
14:15-14:45	Merijärvi SEO
15:15-15:45	Oulainen tori
16:15-17:00	Ylivieska tori

Perjantaina 27.02.2026

Klo	Paikka
09:00-09:30	Sievi tori
10:00-11:00	Nivala tori
11:30-12:00	Haapavesi tori
12:30-13:00	Pyhäntä kirjasto
13:30-14:15	Kärsämäki Juustoportti
14:45-16:00	Haapajärvi tori
16:30-17:00	Pyhäjärvi, tori

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

Varaa aika helposti netissä

kultahopea.fi

Kotikäynnit ja tiedustelut 0800 150 050

Gold Store Finland Oy • Myymälät (osto sekä myynti) Espoo Harakantie 2, 02650, ti-la 10-18 • Helsinki Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15
Helsinki Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe klo 9-17 • Helsinki Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18 • Hyvinkää Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe klo 9-17
Hämeenlinna Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18 • Tampere Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe klo 10-18 • Turku Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la klo 10-17
Vantaa Topaasikuja 2, 01700, ma-pe klo 9-17

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuumassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai- vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty- mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkik- si edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken- nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke- mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok- sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur- vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa- verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me- netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal- velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val- mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal- patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis- suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu- lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe- uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräessä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaitte johti yli 300 000 euron palovahin- koon. Turvallisuudesta säästämisen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk- kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai- sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar- dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu- neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel- la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl- keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su- lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui- tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri- tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs- ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuilu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä- sityötekniikaksi tilkkuilun. Tilkkui- lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe- rinteet ja rajaton määrä luovuut- ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk- ka- ja ylijäämäkankaita käsityöhar- rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan- gaspaloja tai kierrätysmateriaale- ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit- ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy- tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka- dottaneet ymmärryksen materi- aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit- seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili- teollisuuden ylijäämäkankaiden hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate- riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilk- kutöistä kiinnostuneelle lähes ra- jattomasti erilaisia tapoja, kurin- alaisesta ja tarkasta mallin mukai- sesta ompelusta vapaaseen tilkku- maalaukseen. Kierrätysmateriaa- lien käytössä tilkkuompelijan kan- nattaa kiinnittää huomiota mate- riaalien laatuun: tilkkutyössä kan- kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas- sa Pohjois-Amerikkaan suuntau- tuneen siirtolaisuuden ja paluu- muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises- ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo- udellisten muutosten myötä koti- talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy- vin modernina, taiteellisenä ilmai- suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuilu on mitä suuremmassa määrin myös yhteis-öllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniik- ka – se on ajattelutapa, jossa jokai- nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuilussa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy- väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
taukseseen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpump-
pujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia pakkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövas-
tuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Sykyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivah-
taa kunnolla ennen niiden takaisin laittoa.

Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi-
pesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsi-
pyyhkeiden ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

**Terveys-
teema**

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveyttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on menossa uusiksi.

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttaa kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muiltakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana laskuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myllerryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin muun

muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on vaikuttanut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveyspalvelujohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä.

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sote-palveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosiaali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sote-visio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Kajander toteaa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat

palvelut voidaan ylipäättään järjestää.

– Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirrat seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakkauttaneet terveyskeskuksen.

– Ei tarvitsisi aina olla isoa sotekes-

kusta kaikkine palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja -pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

– Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut enätyksellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työntekijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammattilaisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

– Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoi-vantarve kasvaa ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sel-laisia, että kaikki niissä kouluttautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehi-tyksestä odotetaan helpotusta tilantee-seen, työvoiman riittävyys tuleekin hä-nen mukaansa olemaan lähivuosisym-meninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapaus-kokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnan-vapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityi-sellä yleislääkäriillä julkisen terveyden-huollon asiakasmaksun hinnalla. Ko-keilun sisältämien käyntien määrä ku-ten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuu-kautta. Emma Kajander toteaa kokei-lun käynnistyneen hyvin.

– Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuiten-kin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tie-toon. Kajander huomauttaa Kelan tilas-tojen perustuvan korvausten maksu-hetkeen eikä asiakaskäynnin ajankoh-taan, joten ne laahaavat hieman jäljes-sä. Jäsenet ovat keränneet myös palau-tetta asiakkailtaan.

– Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä sii-hen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määritellä hoidon tarpeen,

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet ko-keiluun tyytyväisiä. Etenkin järkevän kattohinnan määrittely eri tutkimus-toimenpiteille on vaatinut tarkkaa har-kintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnis-tuneena.

– Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suo-men – mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittaisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivityksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokei-lun suunnittelua onnistuneeksi. Jous-tavana sitä voidaan tarvittaessa päivit-tää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimer-kiksi suuremmat ovat onnistuneet.

– Ja voi jopa muodostua ihan ussia-kin yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimus-valikoima liian suppea laboratorioko-keiden ja erityisesti röntgentutkimuk-sen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

– Uskon, että kun kokeilussa men-nään vähän pidemmälle, pitää kui-tenkin keskustella olisiko siihen järke-vää sisällyttää enemmän kuin kolmea käyntiä vuodessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin pal-jon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvoka-s-ta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoito-aan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksi-tyisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatka-maan hoitoaan julkisella puolella.

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveyttään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vas-taanoitoilla on huomattu entistä use-ampien asiakkaiden harrastama ter-veyden ja kunnon optimointi ja digi-taalisten ratkaisujen hyödyntäminen terveyden seurannassa.

– Ja he myös käyttävät erilaisia apuvä-lineitä siihen; älykelloja, unen moni-tointia ja aktiivisuuden monitorointia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotol-la ihan eri tavalla kuin 10 vuotta sitten.

Yksityisten terveyspalveluiden pää-paino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asi-akkaat kuitenkin hakeutuvat nykyi-sin terveyspalvelujen pariin ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

– Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mittaut-tamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suo-malaisten kasvanut ylipaino ja yleisty-nyt liikkumattomuus ovat olleet jo pit-kään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös is-tumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viik-koonsa saa mahdutettua suunnitel-tua liikunnanharrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

– Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeäm-pää on, että pysyy myös liikkeellä.

Jasmine Lin / Pixabay

Hyvinvointia arkeen oikealla ravinnolla

Hyvinvointi syntyy pienistä teoista, mutta toisinaan nekin ovat työn takana. Esimerkiksi jo pari tuntia rei-pasta hikiliikuntaa viikossa tekee elimistölle hyvää. Jos se ei ole mahdollista, päiviin kannattaa mahdut-taa arkiliikuntaa mahdollisuuksien mukaan. Aikuinen tarvitsee myös 6-10 tuntia unta, jonka saamiseksi nukkumaanmeno-aika kannattaa pitää säännöllisenä.

Myös ravinto on tärkeä osa hyvinvointia. Vuonna 2024 uudistetut ravitsemussuositukset saivat suo-malaiset vähentämään leikkeleiden ostamista ja lisä-sivät tofun myyntiä. Myös seuraavat simppeleit kei-not auttavat muuttamaan ruokavalion terveellisempään suuntaan:

1. Kasvisruokapäiviä sekasyöjällekin

Aikuisen pitäisi syödä kasviksia, hedelmiä ja marjoja 500–800 g päivässä. Valitse monen värisiä kasvik-sia, marjoja ja hedelmiä, niin saat monipuolisesti vita-miineja ja muita suojaravintoaineita.

2. Syö enemmän kuitua

Suoliston hyvinvointi vaikuttaa koko kehoon ja mie-leen, ja suolistomikrobit tarvitsevat kuitua. Kuitu pitää myös verensokerin tasaisena ja parantaa siten virke-yyttä. Kuitua saa täysjyväviljasta, runsaskuituisesta lei-västä, syömällä runsaasti kasviksia ja lisäämällä ruo-kavalioon palkokasveja ja pähkinöitä.

3. Vähennä tyydyttyneitä rasvoja

Tyydyttynyt rasva lisää kehon matala-asteista tuleh-dusta ja nostaa huonon LDL-kolesterolin määrää. Tyy-dyttyneen rasvan karsiminen vähentää riskiä sairas-tua moniin kansansairauksiin. Voi kannattaa siis vaih-taa välillä oliivi- tai rypsiöljyyn, liha rasvaiseen kalaan ja juusto avokadoon. ■

Lähde: www.yliopistonapteekki.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

'Kotini on linnani,' kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisena itsevaltiaana tai naapureistaan piittamatta. Omakotiasujalle on sälytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikaa ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suurikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta. Peräkärä tai asuntovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaavaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvuin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttele ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuk-

sella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohteen, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittyvät naapuririidat voidaan välttää, kunhan yhteisistä säännöistä pidetään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallinta-alueiden rajoille sijoittuvat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankepäällikön sijainen **Irja Hanelius** Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumi-

ASIANAJOTOIMISTO
KATTELUS, RUOKOLA & MUKKALA OY

**ASiantuntijasi
KIINTEISTÖASIOISSA**

KALEVANKATU 6-8 III KRS 60100 SEINÄJOKI
PUH: (06) 429 7000 WWW.RUOKOLA.COM

seen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden käsittelyyn jo reilut kymmenkunta vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantaautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäytyminen, Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittaminen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä tapahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

– Esimerkiksi aitatilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyyinä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuksen, konfliktia on Haneliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

– Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälästä löytenyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriävät näkemykset asian vakavuudesta.

Siksimä sovittelussa ratkaisua ei ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.

– Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevasta lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juridiikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua

autotallinsa liian lähelle naapuritontin vastaista rajaa, mielestään uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri – ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asumisrauhan keskukselle tullessa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

– Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoo olemaan yhteydessä esimerkiksi Asumisrauhan keskuksen.

– Joskus asiakas saattaa haluta pitkittyneessä ja raskaaksi kokemassaankin tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.

– Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisun etsimiseen yhdessä.

– Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa.

Rakennusoikeuden määrä sanelee tontin arvon

Omakotitalojen rakentaminen on viime vuosina painottunut kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin, joissa tontitkin ovat yleensä pienempiä. Samalla omakotitalojen keskimääräinen huoneistoala on pienentynyt.

Kunnat ja kaupungit houkuttelevat mielellään uusia asukkaita, joten tontit pyritään kaavoittamaan houkutteleviksi ja niiden hintataso pitämään kohtuullisena. Tontin hintaa sanelevat pääasiassa sijainti ja koko, tai tarkemmin sanottuna rakennusoikeuden määrä. Tontin koko vaikuttaa suoraan siihen, millaisen kodin voit rakentaa ja kuinka paljon tilaa jää pihalle ja vapaa-ajan viettoon.

Rakennusoikeus voi vaihdella eri alueilla paljonkin kaava-alueiden asemakaavamääritysten mukaan. Asemakaavaa säätelevät vuorostaan maankäyttö- ja rakennuslaki sekä rakennusjärjestys.

Halutuiimmilla alueilla ja kasvukeskuksissa mieluisan pientalotontin saaminen voi olla kuitenkin kiinni arpaonnasta. Jos onni ei käy myöten, tontteja voi etsiä myös yksityisiltä markkinoilta.

Tontti voidaan myydä kokonaan tai se voidaan jakaa lohkomalla tai halkomalla. Lohkominen tarkoittaa, että kiinteistö jaetaan useampaan määräalaan, joista muodostuu uusia kiinteistöjä.

Tontin lohkominen on yleistä erityisesti ostajia houkuttelevilla alueilla, sillä vapaita tontteja on rajallinen määrä kasvukeskuksissa. Tontin halkominen tarkoittaa käytännössä myös tontin jakamista useammaksi määräalaksi yhteisomistajien kesken, mutta erona lohkomiseen on se, että halkomisessa ei tehdä erillistä jakosopimusta tai haeta lainhuutoja.

Kunnat ja kaupungit myös vuokraavat tontteja yleensä 30 tai jopa 100 vuoden vuokra-ajaksi. Useimmiten tontin voi halutessaan lunastaa omaksi, minkä hinta vaihtelee paikkakunnittain. Vuokraoikeutta ei voida kuitenkaan purkaa äkillisesti, joten käytännössä omakotiasujalle ei ole suurta väliä, onko tontti oma vai vuokralla. Jos vuokra-aika on päättymässä lähiaikoina, tontin lunastamista kannattaa kuitenkin harkita. Suuremmissa kaupungeissa tontin vuokra voi nimittäin nousta kerralla tuntuvasti.

Lähteet: Pientaloteollisuus, Suomen Kiinteistönvälittäjät ry

Laki määrittää myyjän ja ostajan velvollisuudet talokaupassa

Lailla pyritään estämään riitojen syntymistä myös talokaupoissa. Omakotitalojen ja tonttien kaupassa sovelletaan maakaarta, jossa on säädetty muun muassa myyjän ja ostajan oikeuksista ja velvollisuuksista, kauppakirjan muodosta ja virhevastuusta. Lakia sovelletaan, jos kiinteistössä havaitaan virhe ja tehdään vaatimuksia myyjälle tai puolustaudutaan virheväitteitä vastaan.

Myyjän keskeisimmät laissa määritellyt velvollisuudet ovat luovuttaa asunto ostajalle sekä antaa myyntikohteesta kaikki sellaiset tiedot, joiden voidaan olettaa vaikuttavan asuntokauppaan. Ostajan velvollisuudet ovat puolestaan tarkastusvelvollisuus ennen kauppaa ja kauppahinnan maksaminen. Ostajan tulee ennen ostopäätöstä tarkastaa myös kohde huolellisesti ja havaita päällepäin näkyvät viat tai puutteet. Ostaja ei voi jälkikäteen vedota virheenä seikkaan, joka hänen voidaan olettaa havainneen asunnon tarkastusvaiheessa. ■

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeinpäin. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmissa taloista ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppaamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa,

vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennet-

tu jälkeinpäin, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemärointiä, ainoastaan erillinen saunarakennus ja ulkokuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennussuunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvittyään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja

nykyajan mukavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahatonut riittää mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäinen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohdot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattian alle kaivanto, josta

iStock

Kylpyhuone putkineen, vesieristyksineen, lämmityksineen ja ilmastointineen vaatii huolellista suunnittelua ja säännöllistä huoltoa.

muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elintasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäsiipi ratkaisi talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäisiksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin milta aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkä-

tilojen rakentamiselle, sillä ratkaiseva tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suositeltavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan

asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai yläkerrassa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala jos-takin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestys entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen vanhaan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatööritöinä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

Ensimmäiseksi pitää selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy

varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohtoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloihin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee maksamaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmis-

Carolina

KEITTIÖ

Avoimna arkisin
Kortesjärvellä 8-16
Lapuaalla 9-17

Ratkaisut kodin kaikkiin tiloihin

Valmistamme aina yksilölliset
-keittiöt ja kodinhoitotilat
-eteiset ja WC-tilat
-komerot ja vaatehuoneet
-ovien ja tasojen vaihdot
suunnittelusta asennukseen.

010 348 3220

myynti@carolinakeittio.fi

www.carolinakeittio.fi

Jääkärintie 22, Kortesjärvi

Asemakatu 2, Lapua

tuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunnitelmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääurakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöille, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristyksiin. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrynsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaan valetaan yleensä laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialäm-

mitys. Laatta itsessään sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin,

missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemäriin alapuolelle kellariin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemäriin tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläker-

rassakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

www.pesuhuoneremontit.fi
info@pesuhuoneremontit.fi

p. 0400 666 101

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalon kauppa – mitä ostajan tulee tietää

Omakotitalon ostaminen on monelle elämän suurin taloudellinen päätös. Samalla se on myös juridisesti monimutkainen sopimus, johon liittyy useita riskejä – etenkin, jos talo on käytetty ja sen kunto ei ole täysin selvillä. Useimmat ongelmat kiinteistökaupoissa eivät johdu tahallisesta vilpistä. Ongelmia aiheuttaa se, että osapuolet eivät ole ymmärtäneet vastuitaan ja velvollisuuksiään ennen kaupan tekoa. Toisaalta on tyypillistä, että kaupan osapuolet ovat toimineet huolellisesti ja niin kuin pitää, mutta tästä huolimatta rakennuksessa ilmenee ongelmia kaupan teon jälkeen.

Ostajan tärkein velvoite on huolehtia selonottovelvollisuudestaan eli tehdä huolellinen tarkastus kiinteistöllä ennen kaupan tekoa. Jos ostaja laiminlyö tämän, hän ei voi myöhemmin vedota virheeseen, joka olisi ollut havaittavissa ennakkotarkastuksessa.

Ostajan ennakkotarkastusvelvollisuuden ”toinen puoli” on myyjän tiedonantovelvollisuus. Myyjällä on velvoite antaa kaikki sellaiset tiedot ostajalle, joilla voi olla vaikutusta kaupasta päättämiseen.

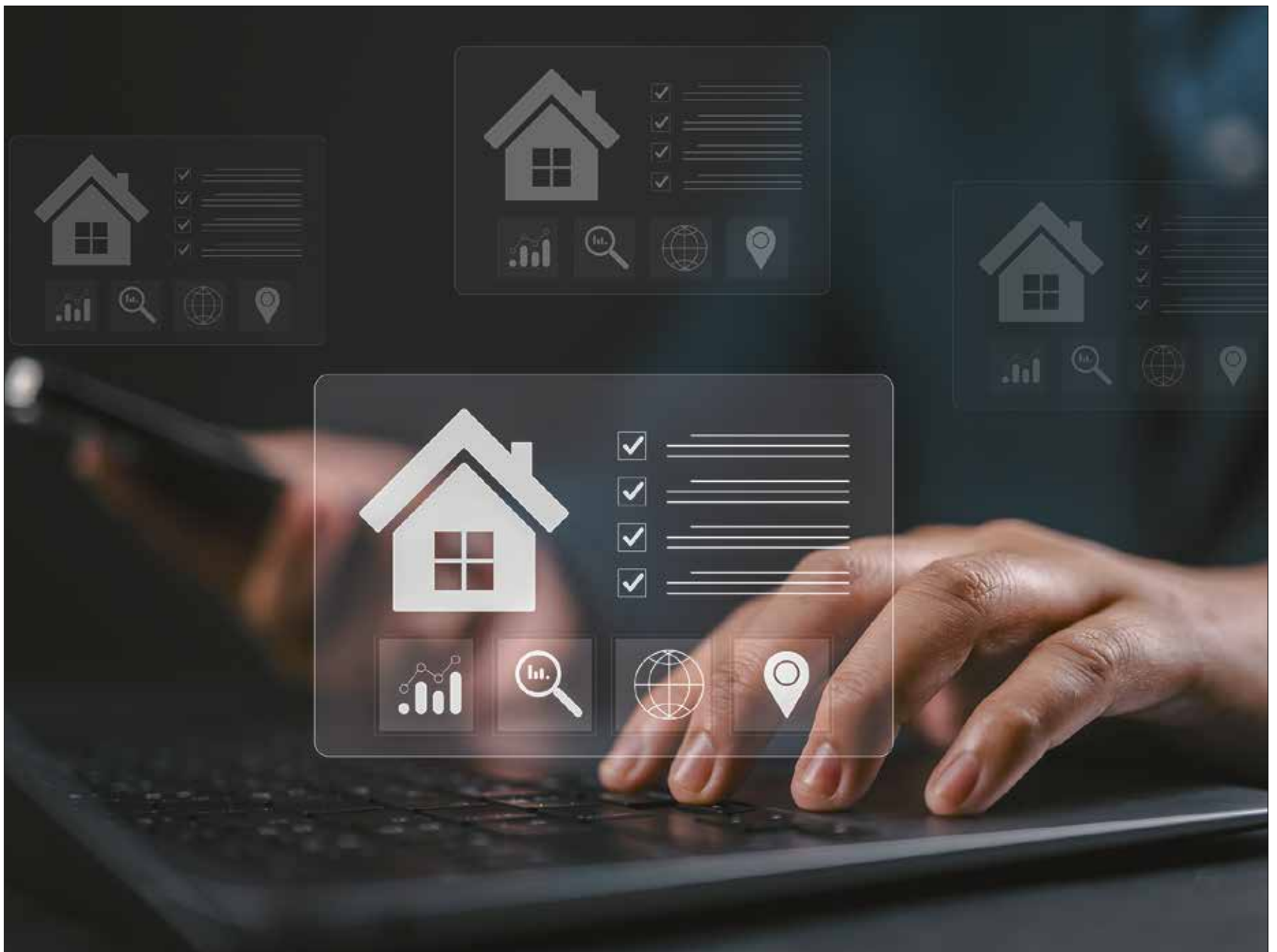
Moni ostaja luottaa siihen, että kun kuntotarkastusraportti on kunnossa, talon ostaminen on turvallista. Todellisuudessa raportti on usein vain pintapuolinen arvio, joka ei paljasta rakenteiden sisäisiä ongelmia. Raportin lukeminen kriittisesti on tärkeää,

ja tarvittaessa kannattaa käyttää omaa asiantuntijaa, esimerkiksi rakennusinsinööriä, joka voi arvioida esim. mahdollisten riskirakenteiden kuntoa. Hyvässä kuntotarkastusraportissa on selkeästi mainittu talon puutteet ja mahdolliset lisätutkimustarpeet. Mikäli näihin tutkimuksiin ei ryhdytä ennen kauppaa, ostaja ottaa mahdollisesti jopa merkittävän riskin.

Ostajan tulee olla realistinen talon kunnan suhteen. Erityisesti vanhoissa taloissa voi tulla ilmi yllätyksiä kaupan jälkeen. Kun hankitaan kymmeniä vuosia vanhaa taloa, ostajalla on toivottavasti ainakin jonkin verran joustovaraa budjetissa mahdollisiin yllättäviin korjauksiin liittyen. Rakennusteknisten asioiden lisäksi on syytä tutustua mm. rakennuslupa-asiakirjoihin, kaavaan ja rasiitteisiin.

Kauppakirjaluonnokseen on syytä tutustua tarkoin ennen sen allekirjoittamista. Sen sanamuodot määrittävät, mitä osapuolet ovat sopineet – ja mitä eivät. Erityisesti mahdollisiin vastuunrajoituslausekkeisiin on kiinnitettävä huomiota.

Mikäli kiinteistössä havaitaan kaikista huolellisuudesta huolimatta virhe kaupan teon jälkeen, ostajan tärkeä velvollisuus on reklamoida myyjää kohtuullisessa ajassa ja lain edellyttämällä tavalla eli ilmoittamalla sekä virhe että vaatimukset.

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remontiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia sijainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alu-

een kokenut kiinteistönvälittäjä, joka tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkätään Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijainnin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keskenään, periaatteessa samankaltaisia asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerotilla.

Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjä-

seudun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla. Hän toteaa, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskottu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahdtaa alta, kun yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintaremonteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovien tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpääl-

lysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta, mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnon myyntivalteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että niissä

Kun arvokkain muuttuu arvottomaksi

Itse rakennetun kodin myyminen on vaikea laji, kuten toimitusjohtaja Maria-Elena Ehrnrooth Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä sanoo.

Omistajat laskevat mielessään kotinsa hintaan kaikki lainanlyhennykset, toteutetut remontit sekä määrättömän paljon omia työtunteja monien vuosikymmenien ajalta. Se on oikein ja inhimillistä, mutta ikävä kyllä se ei ole realismia asuntomarkkinoilla.

Monessa tapauksessa se tarkoittaa, että omistaja joutuu vetämään viivan koko suurella työllä ja uhrauksilla säästetyn omaisuutensa yli. Kiinteistönvälittäjän on pakko kertoa asiakkaalle, että sinänsä käyttökelpoinen talo täytyisi varautua myymään purkukuntoisena, toisin sanoen vain tontin hinnalla.

Vielä 1900-luvun loppupuolella omakotitalon rakentaminen tai asunto-osakkeen säästäminen oli päämäärä, johon monen ihmisen tai perheen elämä keskittyi. "Tämän ainakin saimme, tässä omaisuutemme

on kerättynä yhteen turvalliseen paikkaan", ajateltiin. On julmaa, että niin ei enää ole. Osa lähiöiden kerrostaloista on purkutuomiolla, ja syrjäseudun omakotitalot eivät mene kaupaksi. Oma koti ei ollutkaan tulevaisuuden pesämunana vaan pahimmasa tapauksessa perikunnan taakka.

Kenenkään ei pitäisi syyttää itseään siitä, että niin on käynyt. Sen sijaan kannattaa etsiä rohkeasti apua, jos tuntee jäävänsä vaikeassa tilanteessa yksin. Pitkään samalla alueella työskennelleet välittäjät tuntevat asiakkaidensa tarpeet, he tietävät valmiiksi sen, mitä kukin etsii ja tarvitsee. Heidän taskustaan saattaa löytyä ratkaisu, jota itse ei keksisi. Myyjä joutuu silti todennäköisesti muuttamaan omaa näkemystään rakkaan kotinsa arvosta ja luopumaan itse asettamistaan vähimmäisvaatimuksista. Se satuttaa, mutta ulkopuolinen asiantuntija-apu voi silti ohjata ulos umpikujasta.

- Ulla Sirén.

on vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtoajatuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta asunnon koosta. Puhtauden tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kuluneet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojot pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila: miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalliit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

- Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin

yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen, samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kuntotarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnon ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasitteena paljon korjausvelkaa ja rästiin jääneistä remontteja, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhruiset tapetit.

- Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itsessään »

**PERÄLÄN
PUTKI**
- LAATUA ELÄMÄÄN -

**Luotettavaa
LVI kokonaisurakointia
Etelä-Pohjanmaan alueella.**

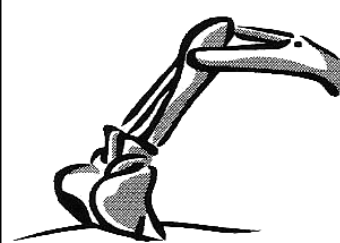
- Lämmitysjärjestelmät
- Putkityöt • Ilmanvaihtotyöt

www.peralanputki.fi

Puh. 06 267 1534
peralanputki@gmail.com
www.peralanputki.fi

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous

TEUVA | VAASA | SEINÄJOKI | KURIKKA | KAUAJOKI

**Koneurakointi
J. Makkonen**

MONIPUOLISET KAIVUUTYÖT
5t MINIKAIVUUKONEELLA JA
15t ja 25t TELAKAIVUUKONEELLA

- Sadevesi- ja salaojajärjestelmien kaivu ja asennus
- Viherrakentaminen
- Perustustyöt
- Kaikenlaiset muut kaivuutytöt

Soita ja kysy lisää palveluistamme!
☎ 040 531 4403

www.jmakkonen.fi

V [®] **MYYN**
Tapsa 045 670 5570

K **VUOKRAUS**
Leena 0400 260 855

L **Tyylikkäästi välittäen**
lkvoy.fi

Hei lukija

Askarruttaako kodin remointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Suuren kaupungin sisällä asuntojen hinnat voivat vaihdella alueen mukaan niin paljon, että syntyy useita erillisiä mikromarkkinoita.

olisi kunnostettu viimeisimpien trendien mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaatuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lattiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mielikuvaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehellisyys on ehdottoman tärkeää asuntoa myydessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeensä niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikävyys- kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehellisyys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhankin kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myydessä, vaikka myyjä ei pystykään pimentämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähköt vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vaikuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muuta hyvä asia. On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokkaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuritöinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmälläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa ennemmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa. ■

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvellakin, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talvikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa edullisemmin kuin kesällä, ja useimmat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talviremontoin-

tia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammattilaiset kyllä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin mahdollisiin riskeihin, Talvia selittää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kun-

tokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta, Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutkitaan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovituna

remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huolehtia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhimaan lapion kanssa.

– Lumenpudotus remontin aikana kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikkua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt ➤

myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remon-
tissa tarvittavalle kalustolle ja tavarakuormille.
Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-alue-
ta, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myös-
kään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa ton-
tista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäädytä eikä jäädytä taloa, vaika se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumisesta ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suo-
jausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

– Eristekerros säilytetään talviremontissa sellai-
senaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mut-
ta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä
aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkaminen ei siis kyl-
mennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä
muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomaut-
taa, että olosuhteet talossa muuttuvat jonkin ver-
ran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun
takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi,
sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin
monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapaukses-
ta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remon-
tin iskee ankara pakkaskausi, työt viivästyvät vä-
kisinkin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakka-
sessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista
rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauk-
sessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin
tahansa.

– Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi

tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä satei-
nen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi toki sataa myös talvella, mutta asian-
tuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla
olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon
päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sa-
teella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteut-
ta voi päästä rakenteisiin. Pakkasella ilma on kui-
vaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin tur-
vassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoi-
misesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivi-
na remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta
jäisi jonnekin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että suojaukset pi-
tää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa
yhtä pitäväksi, eivätkä säät ja vuodenajat saa vai-
kuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puo-
lia on, että piha nurmikoineen ja istutuksineen
on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla.
Raskaat koneet ja materiaali-kuormat eivät tee jäl-
kiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipei-
tossa talvilevossa olevat kasvit välitä, vaikka niiden
yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa
liikkumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo
urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osa-
puolille on alusta asti selvää, miten talon pihas-
sa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää
lumen ja miten säilytetään remontissa tarvitta-
via koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsi-
ja vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja
työturvallisuudesta.

– Tavallisesti materiaali-kuormia tarvitsee pitää
pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä

aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain en-
nalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha
on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille
enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta am-
mattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kai-
kenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten ahtais-
sa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkor-
jauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden
kuluttua tilauksesta ja tavallisenkin remontin sa-
man talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi ai-
van akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin
ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapa-
uksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja sii-
hen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi
ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattore-
monttiin pätee sama perusohje kuin minkä ta-
hansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoit-
sijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa
ottaa selvää ja kilpailuttaa urakkatarjoukset aina-
kin muutaman tekijän kesken. Urakkaa tilattaes-
sa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen
on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväk-
symistä.

– Urakoitsija tulee aina paikan päälle, kartoit-
taa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus,
on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tie-
tää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muis-
tuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mu-
kaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myö-
hemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukor-
vausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla ole-
vien kustannusten kanssa.

Kiinnostuitko? Varaa ilmainen arviokäynti!

Sähköpostitse: **info@pohjansepät.fi**
tai puhelimitse **020 765 9340**

POHJANSEPÄT OY on kattoremontteja ja ulkoverhouksia
toteuttava kotimainen yritys - meiltä ostamalla tuet
paikallista osaamista. Asiakkainamme meillä on yksityistalouksia,
asunto-osakeyhtiöitä sekä yrityksiä. Toimintalueitamme ovat
Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi,
Satakunta sekä Suupohjan seutukunta.

Teräskatot · Tiilikatot · Bitumikatteen

Omakotitalon onnistunut kattoremontti meiltä!

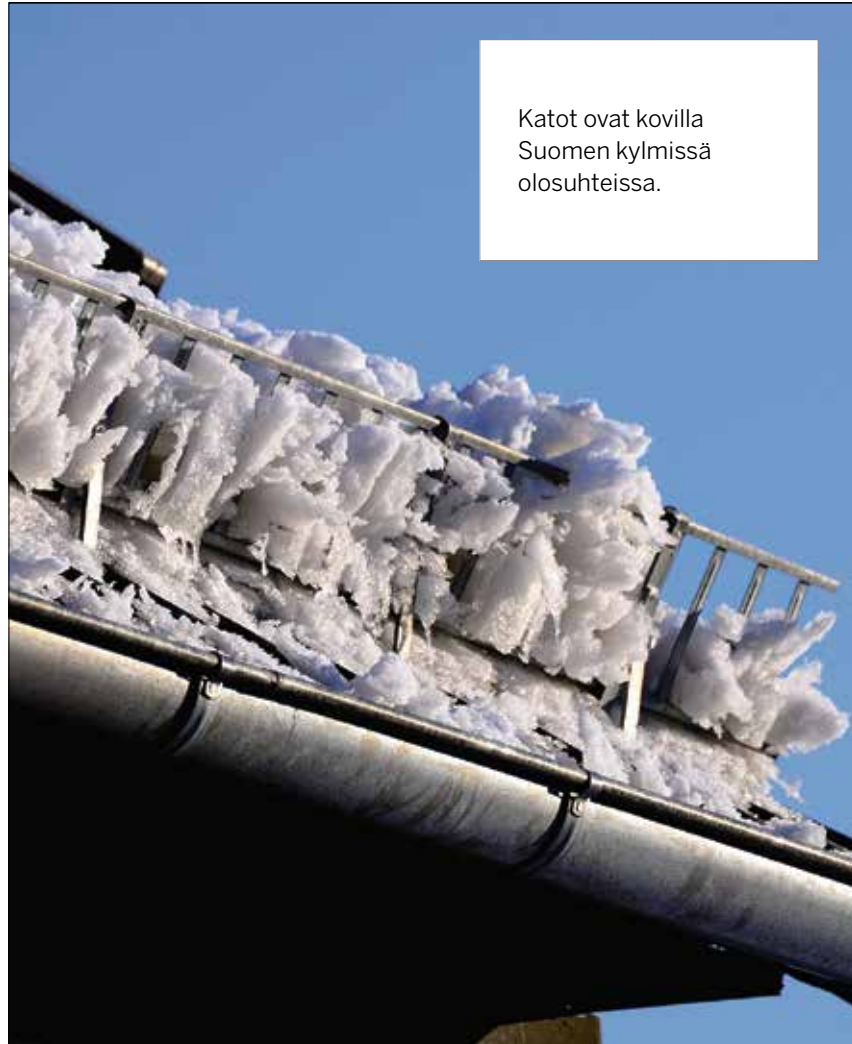
Katon käyttöikä riippuu materiaalien lisäksi siitä, miten katto on
huollettu. Katon kunto on hyvä tarkistaa muutaman kerran vuodessa,
esimerkiksi keväisin ja syksyisin. Pyydä ammattilainen tekemään perusteel-
lisempi kuntokartoitus vähintään kymmenen vuoden välein.

Laadukkaista materiaaleista valmistettu ja ammattitaidolla asennettu katto
pitää kotisi suojassa sateelta, tuulelta ja tuiskulta. Kun remontoit omakotita-
losi katon ajoissa, välttyt suuremmilta vahingoilta ja saat kodillesi merkittä-
västi lisävuosia.

Lisätietoa löydät netistä: **www.pohjansepät.fi**

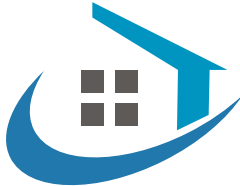
Conger Design / Pixabay

Katot ovat kovilla
Suomen kylmissä
olosuhteissa.

Jos haluat korjauttaa katon talvella:

1. Voit saada remontin edullisemmin ja nopeammin kuin kesällä.
2. Et palellu kotonasi, sillä katto puretaan ja rakennetaan katekerros kerrallaan.
3. Huomioi materiaali. Kaikkien bitumihuopakatteiden teko ei onnistu talvella, eivät myöskään esimerkiksi huoltomaalaukset. Tiili- tai peltikaton voi tehdä kaikkina vuodenaikona.
4. Et joudu itse lumitöihin. Lumen pudotus katolta, rakennuskuormien suojaaminen ym. tehtävät kuuluvat urakkaan.
5. Varaudu kovan pakkasen tai muuten vaikeiden sääolosuhteiden tuomaan viivytykseen.
6. Luota asiantuntijoiden ammattitaitoon. He ovat tottuneet työskentelemään kaikkina vuodenaikoina ja kaikenlaisissa sääolosuhteissa, joten he tietävät, mitä voi tehdä milloinkin.
7. Valitse kattourakoitsija huolellisesti kilpailutuksen ja taustaselvityksen kautta. Varmistu urakoitsijan vakavaraisuudesta, jotta voit luottaa yrittäjän takuuvarmuuteen.
8. Pidä huoli, että ennen kuin allekirjoitat urakkasopimuksen, tiedät varmasti, mitä olet ostamassa, ja mitä kaikki sopimukseen kirjattu tarkoittaa. ■

**Ilmajoen
Kattomestarit**

- Konesaumakatot • Rakennuspeltityöt
- Katto remontit • Lukkosaumakatot

P. 0400 263 661 www.ilmajoenkattomestarit.net

MAINOSTAJA, varaa
näkyvyytesi Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

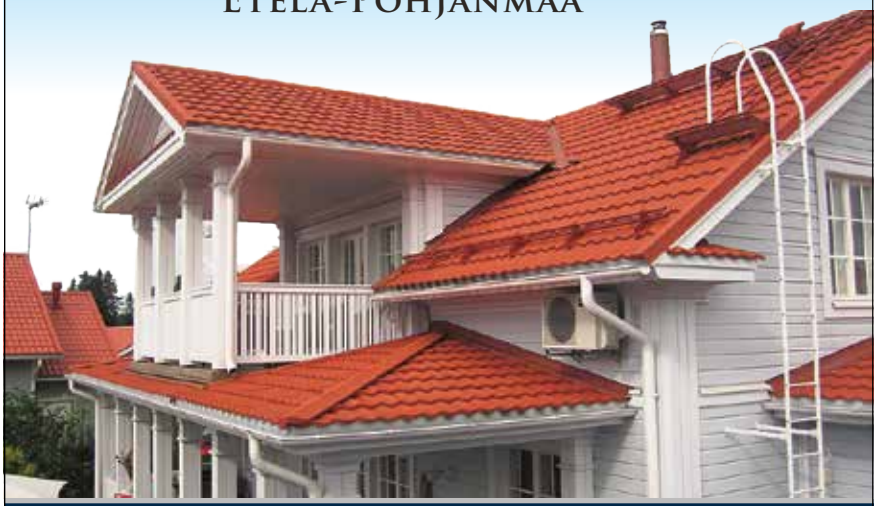
<https://mediapotentia.mediani.fi>

MEDIANI
WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

KOURUTYÖ.fi

ETELÄ-POHJANMAA

PUOLIPYÖREÄT- JA KANTTISET SADEVESIJÄRJESTELMÄT, TIKASTUOTTEET, LUMIESTEET, KATTOSILLAT

Asennukset yli 30 vuoden työkokemuksella, luotettavasti ja laadukkaasti.

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!

Kourutyö Oy Etelä-Pohjanmaa
0500 636 624, 0500 668 916
Ykkösvaltaus 3, 60320 Seinäjoki
myynti@kourutyo.fi

 WWW.KOURUTYO.FI

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ennakointi on kodin paras turva

Hyvä ennakointi auttaa omakotiasujaa selviytymään monista häiriötilanteista ja säästymään mahdollisesti suureltakin harmilta ja vaivalta. Kodin turvallisuutta ja varautumista kannattaakin edistää järjestelmällisesti – ja mieluiten koko perheen voimin.

Tulipalot, onnettomuudet, liikenneyhteyksien katkeaminen, pitkittyneet sähkökatkot, myrskyt tai tulvat... Erilaisia häiriö- ja vaaratilanteita voi sattua melkoinen kirjo, ja myös yksittäisillä kotitalouksilla on merkittävä rooli niihin varautumisessa.

Vanhempi asiantuntija **Ilpo Leino** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEKistä kehottaa omakotiasujia miettimään jo etukäteen mahdollisia vaara- ja häiriötilanteita – ja ennakoidaan niitä. Hyvällä varautumisella moni uhka on jo osin poistettu, ja mikäli jotain sattuisikin, oikeaan toimintaan on aina sitä paremmat edellytykset. Omakotiasujan olisi myös hyvä miettiä, millaisia tilanteita asumisessa voi tulla vastaan, missä niistä voi pärjätä itse ja missä tarvitaan

apua – ja ennen kaikkea jos apua tarvitaan, mistä sitä olisi saatavilla?

Kodin palotarkastuslista auttaa alkuun

Esimerkiksi nuohous on lakisääteistä ja tärkeä osa omakotitalon paloturvallisuudesta huolehtimista. Moni muu asia voi kuitenkin jäädä unohduksiin ja tekemättä, jos niihin ei tartuta järjestelmällisesti.

Leino vinkkaa ensinnäkin tutustumaan SPEKin nettisivuilta löytyvään Omatoiminen palotarkastus -listaan. Listassa kartoitetaan koko talo ulla-kosta kellariin saakka, niin keittiötä, makuuhuoneita, saunaa, pesutiloja kuin porraskäytäviäkin myöten.

– Eihän koko listaa tarvitse kerralla

käydä läpi, vaan lähtee tekemään sitä vähitellen, yksi asia kerrallaan.

Koska keittiö on kodin sydän, paloturvallisuuden läpikäynti on Leinon mukaan luontevaa aloittaa sieltä. Hän kehottaa kiinnittämään huomiota etenkin liedon ympäristöön.

– Joku vakuutusyhtiön edustaja on sanonut kerran hyvin, että keittiö on kotona ainoa huone, jossa on laite, jonka pitää olla välillä todella polttavan kuuma.

Sen mukaisesti ruuanlaittoon tulisi keskittyä rauhassa, ja varmistaa, että puitteet siihen ovat turvalliset. Kokkaamisen lopuksi liedon päälle tai ympärillekään ei saisi jäädä ylimääristä palavaa materiaalia, joka voisi kaatua liedon päälle ja aiheuttaa vaaran, jos joku ohikulkiessaan on-

nistuu napsauttamaan liedon vahingossa päälle.

Alkusammutustaidot voivat säästää harmilta

– Jos kotoa löytyy alkusammutuskalusto, parhaimmillaan tilanteen voi hoitaa niin, että varoitin hälyttää ja palon alku sammutetaan alkusammutuskalustolla, Leino kertoo.

Yksinkertaisimmillaan alkusammutusväline voi olla kuiva kattilankansi, joka sopii tiiviisti pataan ja kattilaan rasvapalon yllättäessä. Jos se ei tehoa, talossa olisi hyvä olla saatavilla sammutuspeite tai jopa käsisammutin.

Kynnys alkusammutuskaluston hankkimiseen madaltui hiukan vuo-

den 2025 alussa, jolloin voimaan tullut lakimuutos salli myös muunväristen kuin punaisten sammuttimien myymisen kotitalouskäyttöön.

– Siinä mentiin samaan suuntaan kuin sammutuspeitteissä, joissa on tarjolla montaa kuosia. Saadaan se omaan silmään ja makumailmaan sopiva.

Yksittäisen henkilön on Leinon mukaan kuitenkin harmillisen vaikeaa päästä harjoittelemaan alkusammutusta käytännössä. Hän vinkkaa, että esimerkiksi paikalliset omakotiyhdistykset voisivat tilata jäsenilleen alkusammutuskoulutusta, jolloin hintakin voi olla kohtuullinen. Asiaan kannattaa perehtyä edes netistä löytyvän videomateriaalin avulla.

– Mitä tutumpaa se on edes ajatus- tasolla, sitä helpommin se sitten onnistuu.

Palovaroittimet ja poistumisreitit asukkaiden turvana

Kodin henkilöturvallisuuden osalta ehdoton asia Leinon mukaan on saada asukkaat turvaan esimerkiksi tulipalon syttyessä. Tässä olennais- ta ovat palovaroittimet – eli siis se, että niitä on riittävästi ja että ne ovat myös toimintakunnossa.

– Säännöksissä on sanottu, että varoittimia pitäisi olla 1 per alkava 60 neliömetriä. Siitä on nyt tullut jotenkin määrittävä tekijä, vaikka laki, joka on sen asetuksen yläpuolella, sanoo että varoittimia pitää olla riittävästi. Siinä ei puhuta neliömääristä mitään, Leino korostaa.

Koska ihminen on nukkuessaan kaikkein haavoittuvimman, hän toteaa palovaroittimia olevan riittävä määrä vasta sitten, kun kaikki nukkuja eli makuuhuoneet sekä ulos turvaan johtavat reitit on suojattu varoittimilla.

– Mitä tämä itse kunkin omakotitalossa sitten tarkoittaa; onko yläaulaa, ala-aulaa, eteistilaa?

Varsinkin kaksikerroksisten pientalojen osalta poistumisreitit ja niiden toimivuus on myös hyvä varmistaa. SPEK on lanseerannut erillisen Perheen pelastautumissuunnitelman, jossa ohjataan käymään läpi kodin poistumisreitit ja harjoittelemaan poistumista. Lasten varttuessa Leinon mukaan on hyvä kartoittaa, ketkä perheestä pääsevät mitenkään nopeasti ulos talosta hätätilanteessa, ja olisiko tämä hyvä ottaa huomioon asumisjärjestelyissä.

– Nuoriso voisi asua yläkerrassa, kun he pääsevät reippaasti alas ja ulos sieltä.

Viisi perustarvetta varautumisen runkona

Paloturvallisuuden lisäksi kotitalouksilla on tärkeä rooli erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisessa. SPEKin varautumispäällikkö **Markus Latva-aho** neuvoa miettimään kodin varautumista muutaman perustarpeen kautta.

– Eivät ne itse asiassa kauhean monimutkaisia asioita ole. On vetä muutama litra valmiina ja valmis

puhdas astia, jolla pystyy hakemaan vettä vedenjakelupisteestä, hän kertoo.

– Ihminen tarvitsee aina vettä, lämpöä ja ruokaa, ja sitten tulevat hygienia-asiat, että vatsataudit ja muut tartuntataudit eivät ala levitä.

Viidentenä hän mainitsee yhteydet, olivatpa kyseessä sitten puhelinyhteydet esimerkiksi hätäkeskukseen soittamista varten tai tietoliikenneyhteydet, joiden avulla voidaan saada tietoa tilanteesta ja vastaanottaa viranomais- ja häiriötiedotteita.

Esimerkiksi patteriradio sisältyy kotivara-listauksiin, mutta löytyy Latva-ahon mukaan loppujen lopuksi melko harvasta kodista. Hän kuvailee sen olevan ”varajärjestelmien varajärjestelmä”, joka liittyy pääasiassa sodan ajan uhkien ja poikkeusoloihin. Useimmissa häiriötilanteissa ensisijaisia tiedotusvälineitä ovatkin sen sijaan matkapuhelin, televisio, kunnan verkkosivut, paikallisuutiset tai 112 Suomi-sovellus.

Sähkökatko voi katkaista vedensaannin ja lämmityksen

Etenkin puhtaasta veden saanti on häiriötilanteissa kriittinen asia. Aiheesta tehdyistä kyselyistä on kuitenkin käynyt ilmi, että vesivara- autuminen on Suomessa huonolla tolalla. Latva-aho pohtii suomalaisten tottuneen hyvään vesihuoltojärjestelmään, jonka lisäksi monella on haja- asutusalueella esimerkiksi oma porakaivo.

– Jos tulee sähkökatkos ja porakaivo ei toimi, tai jos kunnalliseen vedenjakeluun tulee häiriötä, vedensaanti kuitenkin häiriintyy helposti.

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaantuu, talo alkaa viiletä nopeasti. Takka olisi Latva-ahon mukaan hyvä varajärjestelmä ja löytyy useimmista omakotitaloista, mutta on toinen kysymys, onko sitä varten varattu polttopuuta?

– Moni on ollut sitä mieltä, että se on niin kallis järjestelmä, että ei ole joko ostanut takkapuuta tai rakentanut takkaa olenkaan.

Hän kehottaa omakotiasujaa miettimään, miten talon – tai ainakin yhden huoneen – saisi pidettyä häiriötilanteissa lämpimänä. Tarvitaanko tilanteessa lisälämmitystä, esimerkiksi kaasulämmittintä tai muuta varalla olevaa järjestelmää?

– Ja pystyykö takalla tekemään ruokaa? Tai onko pihalla kaasu- grilli, jolla voi tehdä ruokaa?

Hädän hetkellä naapuriapu on arvossa

Latva-aho toteaa säiden ääri-ilmiöiden yleistyneen viimeisten viiden vuoden aikana.

– Ennen oli syysmyrskyjä, mutta nyt myrskyjä tulee siihen aikaan, kun

NUOHOUS- JA IV-PUHDISTUSTYÖT LAADUKKAASTI!

- » Ilmanvaihtokanavien puhdistukset ja nuohoukset
- » Ilmanvaihtokoneiden huollot
- » Savuhormien nuohoukset
- » Sisäpiippujen asennukset
- » Keskuslämmityskattiloiden puhdistukset

Nuohoustyö Mirko Haapala Tmi
P. 040 543 2346, mirko.haapala@netikka.fi
www.nuohoustyomirkohaapala.fi

- Ilmastointikanavien puhdistukset
- Salaojen kuvaukset
- Yläpohjan tarkistukset

Suupohjan Talohuolto Oy

Puh. 045 149 0100

www.suupohjantalohuolto.fi

- Pihamurskeiden vaihdot
- Viemärien avaukset
- Kattojen pesut ja maalaukset
- Lumenpudotukset katoilta
- Harjakonelakaisutyöt
- Hiekoitus- ja lumen auraspalvelut
- Rakennusten salaojitukset
- Sadevesiviemäröinnit ym.

LAKISÄÄTEISET NUOHOUKSET HORMISANEERAUKSET ILMANVAIHDON PUHDISTUKSET JA SÄÄDÖT

Kurikan Nuohouksesta saat ammattitaitoiset nuohoukset, kattavat tulisija- ja hormitarkastukset, asiantuntijalausunnat ja neuvonnan lainsäädännössä näitä koskien. Laadimme myös laajemmat raportit kodin tulisijojen ja hormien paloturvallisuudesta esim. kiinteistön omistajanvaihdoksen yhteydessä, teemme kunnostuksia ja parannuksia ja tarpeen tullen opastamme oikeiden tahojen pariin.

Heidi Saanio ja Harri Kuoppakangas

044 230 4226
kurikannuohous.fi

**KURIKAN
NUOHOUS**

puissa on vielä lehdet. Siinä on riski, että puita alkaa kaatua ajoväylille, ja kaupungissakin sähkölinjojen päälle. Alueella jäädään vähän eristyksiin, ja veden ja sähkön jakeluun tulee häiriöitä.

Hän lisää myös tulvien määrä samalla kasvaneen.

– Kaupunkitulvia on paljon ja voimakkaita sateita, joissa hulevesiverkoston kapasiteetti ei riitä. Vettä tulee kaduille ja kellareihin ja aiheuttaa teiden sortumia ja vesi- ja sähköongelmia.

Latva-Aho arvioikin häiriötilanteiden olevan siis vain lisääntymään päin. Sitä varten kotivaran tulisi olla kunnossa. Omakotiasujan olisi myös hyvä tarkistaa, onko omassa pihapiirissä esimerkiksi huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa häitää kaatuessaan, ja miettiä pitäisikö ne kaataa jo ennakoon.

Kodeissa ei tarvitse kuitenkaan varautua erikseen sotaan tai syysmyr-

kyyn, korostaa Latva-aho. Molemissa tilanteissa tarvitaan perimiltään samanlaista varautumista. Olennaista onkin laittaa kotivara kuntoon ja miettiä valmiiksi, mitä taitoja noissa tilanteissa tarvitaan – ja käydä niitä myös yhdessä läpi perheen kesken.

Hän painottaa myös vanhan kunnan naapuriavun merkitystä. Jotta apua olisi tarvittaessa helpompi tarjota ja vastaanottaa puolin ja toisin, omakotiasujien olisi hyvä ottaa tavaksi edes tervehtiä naapureitaan aidan yli.

– Ja jos naapurustossa on iäkkäämpää väkeä, niin talvella vaikka vähän auttelisi heitä.

Lisätietoja kotitalouksien varautumisesta löytyy Suomen kansalliselta varautumissivustolta osoitteesta www.72tuntia.fi ja tulipalojen ehkäisemisestä SPEKin verkkosivuilla www.spek.fi/esta-tulipalo. ■

Teksti: Ulla Sirén

Hus turha roju, tervetuloa levollisuus

Ylimääräisen tavarankasaantumisen kasaaminen kotiin kuormittaa mieltä ja haittaa kodin toimivuutta. Millekään uudelle ei tunnu löytyvän tilaa, siivoaminen ärsyttää ja ympäristö näyttää rauhattomalta. Silloin auttaa yksi päätös: nyt karsitaan pois kaikki turha!

Tavarankarsiminen kodista alkaa olla ajankohtaista viimeistään silloin, kun kaapit tuntuvat ahtailta ja epäsiisteiltä, vaikka ne olisivat järjestyksessä. Yhä enemmän tavaraa jää väliaikaisesti näkyville koreihin, laatikoihin tai kasoihin. Ja väliaikainen on toisinaan niin pitkä aika, että siitä tulee pysyvä asiantila.

Johtava asiantuntija **Niina Silander** Marttaliitosta muistuttaa, että tilan vapautuminen voi selvittää myös mielen kaaosta. Siisti ja selkeä koti on rauhoittava: se luo mielikuvan hallittavuudesta ja helppohoitoisuudesta.

Tavarakasoja selvittäessään saattaa sitä paitsi tehdä löytöjä jo unohtuneiden tavaroiden joukosta, ja innostua niiden kautta jostakin uudesta asiasta – tai vanhasta, joka on jostakin syystä joutunut elämässä taka-alalle.

Tavara tapaa kasaantua

Tavaraa kertyy kodin nurkkiin monenlaisista syistä. Joskus turhiksi tulleita tavaroita, kuten lasten pieneksi jääneitä vaatteita, ei vain jaksa tai ehdi alkaa selvittää. On helpompi sy-

sätä ne varastoon odottamaan otollisempaa hetkeä.

Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että sitä voi vielä joskus tarvita. Tavarankasojen vähentämiseen sisältyykin aina riski, että hävitetään jotakin, jota myöhemmin kaivataan, mutta loppujen lopuksi harva käyttöesine on kokonaan korvaamaton.

Niina Silander kannustaa ajatustestiin, milloin viimeksi on todella tarvinnut esimerkiksi hylättyjä urheiluvälineitä tai vanhoja vaatteita. Jos jokin tavara on ollut monta vuotta

kokonaan poissa käytöstä, sitä tuskin tarvitaan jatkossakaan.

Myös uudet elämäntilanteet vaikuttavat kodin esineiden määrään. Kun kaksi ihmistä muuttaa yhteen, kummallakin on mukanaan aikaisemmin hankitut tavaransa. Uudessa kodissa ei välttämättä ole tarvetta kahdelle leivänpaahtimelle, kahvinkeittimelle tai imurille, mutta toisen voi viedä varastoon ja ottaa esille sitten, kun ensin käytössä ollut tulee tiensä päähän. Samalla logiikalla tulee kuitenkin laitettua talteen kaikkea sellaista, jolle ei koskaan löydy käyt-

töä taloudessa.

Ylimääräistä tavaraa voi lisäksi kulkeutua kotiin, vaikka sitä ei varsinaisesti hankkisi itse. Yksi tavallinen tapa on kuolinpesien selvitys, jonka seurauksena täytyy ottaa vastaan omien vanhempien tai muiden läheisten henkilökohtaista omaisuutta. Myös perheen opiskelemaan lähtevä nuoriso saattaa jättää säilytettäväksi kaikenlaista, jota myöhemmin ehkä tarvitsee – tai sitten ei.

Kirppiskassi tunteiden tueksi

Tunnesyyt ovat vahva vaikutin säilöä erilaisia esineitä kotiin. Yhdelle muistot menneistä elämänvaiheista liittyvät tiettyihin esineisiin; jollekulle tutut tavarat ympärillä tuovat merkittävän turvallisuudentunteen. Jotkut pitävät tärkeänä, että suvun esineperintöä säilyy jälkipolville.

Sellaisista tavaroista luopuminen voi tuntua siltä, kuin hyvästelisi samalla muistonsakin.

– Niin ei tietenkään tarvitse eikä pidäkään tehdä. Käsittinä turha tavara merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Tavarankarsiminen ei ole samaa kuin pyrkiminen äärimmäiseen minimalismiin. Se tarkoittaa, itselle sopivan, hallittavissa olevan tavaramäärän tavoittelua, Niina Silander selittää.

Silanderilla on tarjota täsmäniksi, joka voi auttaa valinnan vaikeudessa: pakataan mahdollisesti pois lähtevät esineet puhtaina ja lajiteltuina erilliseen kassiin, joka pannaan selaisenaan sivuun, mutta säilytetään edelleen kotona.

– Kirppiskassi on valmiina vietäväksi pois, mutta sieltä voi vielä hakea takaisin tavaroita, joita kaipaakaan tarvitsen. Jos pakattu kassi on odotellut pitkään ilman, että kukaan on halunnut ottaa sieltä mitään, sen laittaminen eteenpäin helpottuu. Luopuminen on silloin tavallaan jo tehty, hän sanoo.

Yksi hylly kerrallaan

Jos koko koti tuntuu olevan täynnä tavaraa, ja selvittämättömiä koreja, kasseja ja muovipusseja lojuu joka kaapin alahyllyllä, kannattaa aloittaa siivous yhdestä rajatusta kohdesta, Niina Silander neuvo.

– Koko urakka voi tuntua ajatuksenakin niin isolta, että siihen ei millään jaksa tarttua. Siksi on parasta olla miettimättä sitä kokonaisuutena, vaan pieninä osina, joita voi laittaa kuntoon yksi kerrallaan, hän ehdottaa.

Esimerkiksi voi aloittaa keittiön mukihyllystä tai eteisen lapas- ja villasukkakorista ja miettiä, mitkä tavaroista oikeasti ovat käytössä ja mitkä jäävät aina kaapin perälle. Poistamalla ylimääräiset joukosta saa tehtyä tilaa niille, joita oikeasti käytetään ja tarvitaan. Kun huomaa onnistuvansa yhdessä kohdassa, tavaroita karsivaa siivousta voi vähitellen laajentaa, kunnes koko

koti on käyty läpi.

Projekti ei silti lopu vielä siihen. Poistettu tavara pitää lajitella ja hoitaa asianmukaisella tavalla eteenpäin. Tuttu perusohje on jakaa tavarat kolmeen ryhmään: hyväkuntoisiin ja arvokkaisiin, jotka voi muuttaa rahaksi, ehjiin ja siisteihin mutta rahallisesti vähäarvoisiin, jotka voi lahjoittaa pois, sekä rikkinäisiin ja muuten käyttökelvottomiin, joiden osoite on jätteenkierrätys.

– Jos ei ole aikaisemmin tottunut myymään omia tavaroitaan, kannattaa ensin tutustua netti- tai fyysisiin kirpputoreihin ja tutkia ja vertailla niiden hintatasoa, jotta oppii hinnoittelemaan tavarat sopivasti. Arvokkaiden esineiden hintaa, tai sellaisten, joiden arvosta on epävarma, on hyvä kysyä erikseen asiantuntijalta, vaikkapa panttilainaamosta tai antiikkiliikkeestä, Niina Silander neuvo.

Jotkut kirpputorit ottavat tavaraa myyntiin myös sillä periaatteella, että ne hoitavat asiakkaan tuomien tavaroiden hinnoittelun ja myynnin, ottavat provision itselleen ja maksavat loput asiakkaalle.

Hyödytön muuttuu avuksi

Moni haluaisi mielellään ohjata itselleen tarpeettomat esineet hyväntekeväisyyteen. Siihen on monia erilaisia tapoja riippuen siitä, millaisesta tavarasta on kysymys.

Yksi osoite ovat tietysti hyväntekeväisyysjärjestöt. Muun muassa UFF, Fida, SPR:n Kontti ja Pelastusarmeija ottavat vastaan ehjiä ja siistejä huonekaluja, vaatteita ja kodin käyttöesineitä, samoin koriste-esineitä, ryijyjä, tauluja, valaisimia ja muuta kodinsisustukseen liittyvää. Myös kierrätyskeskuksiin voi viedä vastaavia tavaroita. Monilta järjestöiltä ja kierrätyskeskuksilta voi tilata hakijan, joka noutaa lahjoituksen kotoa asti.

– Hyväntekeväisyyteen voi lahjoittaa monenlaista tavaraa, kunhan muistaa pari tärkeää asiaa. Ensinnäkin kaikkien lahjoitustavaroitten täytyy olla käyttökuntoisia, ehjiä ja puhtaita. Rikkinäiset vaatteet tai vaikka lelusarjat tai palapelit, joista puuttuu osia, eivät ole kelpoisia lahjoitustavaroita vaan jätettä. Toiseksi pitää varmistua siitä, että lahjoitukselle on tarve. Kaikki mahdollinen ei ole tervetullutta joka paikkaan, joten kannattaa aloittaa kysymällä, Niina Silander muistuttaa.

Tavarat voi tuki myös myydä itse ja lahjoittaa rahat haluamaansa kohteeseen.

Jotkut tarvikkeet, jotka eivät enää kelpaa kierrätykseen ihmisten hyväksi, voivat löytää paikkansa muualta. Kuluneet ja nuhruiset patjat, tikit, huovat, tynnyt, lakanat ja pyyhkeet voi lahjoittaa löytöeläinkoteihin, joissa niitä käytetään nukkuma- ja hoitoalustoina. Niidenkin tarvetta pitää tietenkin tiedustella ensin vastaanottajalta, ja ne on lahjoitettava puhtai- »

Rauta- ja metallituotteet

Huonekaluputket, lattaraudat, valuteräket ym.

Pala- ja kuiviketurpeen myynti ja kuljetus | Kaivinkonetyöt
Hiekkapuhallus ja maalaus | Polttopuiden myynti | Metallityöt
Turvesoiden kunnostus | Maanajotyöt | Rautamyyni

Koneurakointi Juha Mäensivu Oy

p. 040 758 8233 | Kurikantie 144, 61850 Kauhajoki

Aron Kirppis Kauppatie 34, Kauhajoki, 041 311 3169, aronkirppis@gmail.com

**Huonekaluverhoilut • Ajoneuvoverhoilut
Kehystykset ja taide • Sisustustuotteet**

*Marjan Verhoomo
ja Kehys*

Härmäntie 17, 62300 Härmä

0400 314 343 • www.marjanukala.fi

Avoimna: ma–pe 10–17 tai sopimuksen mukaan

OSTETAAN.

• Kuolinpesät

• Muuttoerät

• Yritysten jäännöserät ym.

www.skafunginhuutokaupat.fi

Huutokauppatalo: Tuiskulansuora, KURIKKA

0440 556 655 | skafunginhuutokaupat@gmail.com

ROMUT MEILLE, RAHAT TEILLE.

- 1 Käy läpi romusi & nappaa kuva.
- 2 Ota meihin yhteyttä!
- 3 Saat hinta-arvion.
- 4 Sovitaan kaupat.

OSTAMME

metalli- ja rautaromua, kaapeleita, putkenpätkiä, talotekniikkaa, autoja koneita, killekeitä, terästä, kuparia ja messinkiä. Kierärrätys kumppani yksityisille ja yrityksille.

**Pyydä tarjous
040 071 3020**

KR Lannen Romu

Keräilytie 1, Ilmajoki
vastaanotto@lannenromu.fi
Avoimna: ma–pe 8–16
www.lannenromu.fi

Punainen Risti
Länsi-Suomen piiri
Reshop

KAIKKEA KOTIIN

SPR

Reshop

KIERRÄTTÄÄ HYVÄÄ

Kierrätysmyymälämme:

Reshop Seinäjoki
Laturitie 2, 60510 Seinäjoki ▪ puh. 06 412 8549
www.spr-reshop.fi/myymala/hyllykallio-seinajoki

Freepik

” Varastokomeron pimeydessä hyödyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jossakin toisaalla.

na, kuten ihmistenkin käyttöön tulevat tavarat.

Nopea kierrätys säästää

Niina Silander muistuttaa, että tavaroiden kierrättämisen tavoitteena on ennen kaikkea niiden pitkä käyttöikä, joten parasta olisi saada ne eteenpäin nopeasti. Nurkkiin seisomaan jäänyt ja unohtunut tavara vanhenee. Muoti muuttuu, harrastusvälineet kehittyvät, vanha elektroniikka ei kykene yhteistyöhön uudempien laitteiden, tallenteiden ja liitännöiden kanssa. Sinänsä käyttökuntoiset esineet muuttuvat jätteeksi, koska aika ajaa niiden ohi.

Varastokomeron pimeydessä hyödyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jossakin toisaalla. Kierrätyskeskukseen viety lastensänky voi ratkaista

yhden perheen akuutin ongelman; kasa hylättyjä matchbox-autoja taas saattaa sisältää aarteen, jota keräilijä on pitkään metsästänyt.

Hankalimpia ovat ongelmaesineet, kuten muodista poistuneet vaatteet tai esimerkiksi sukulaisten arvottomat sisustustaulut. Kuka huolii 20 vuotta vanhoja vauvan potkukousuja tai tauluja, joissa kehykset ovat kuvaa arvokkaammat?

Niina Silander muistuttaa, että kirppistely on nykyään suosiossa, ja se taas tarkoittaa, että retro kelpaa.

– Nykyaikana ei ole olemassa vain yhtä muotia, vaan monien mielestä vanha ja erikoinen on kivaa, ja he etsivät juuri sitä. Siksi veisin arvottomilta tuntuvat mutta ehjät ja käytökelpoiset esineet joka tapauksessa kirpputorille tai kierrätyskeskukseen. Aivan kaikelle ei löydy ostajaa, mutta ylläpitäjät osaavat hoitaa sellaiset oikeaan lajitteluun, hän rohkaisee. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen.

Yhteisöllinen naapurusto kestää kriisit ja lisää viihtyvyyttä

Suomessa on aina osattu rakentaa yhdessä. Ennen sotia maaseudulla ei kukaan saanut taloan pystyyn yksin, joten kokoonnuttiin kökkään eli talkoisiin, joiden avulla talot rakennettiin kasaan yksi kerrallaan naapureiden avulla. Tänä päivänä monella pihalla on hiljaista, vaikka yhteisöllisyys voisi olla tärkeämpää kuin koskaan.

Kriisit, pandemiat ja ääri-sääilmiöt muistuttavat meitä siitä, että tarvitsemme toisiamme. Jos sähkötkatkeavat tai tiet tukkeutuvat, naapurin apu voi olla korvaamaton. Yhteisöllisyys ei ole pelkästään nostalginen ihanne, vaan käytännön turvallisuusteko. Kun tunnemme toisemme, huomaamme, myös, jos jotain on vialla. Kun naapureilla on keskinäistä luottamusta, tieto kulkee nopeammin ja apu tavoittaa heidät, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Moni suomalainen kuitenkin ujostelee ja välttelee moikkausta kadulla tai odottaa rapukäytävällä, että naapuri ehtii ensin ohi. Mutta mitä jos yhteisöllisyys alkaisikin pienestä? Lainaa ruohonleikkuria, jaa ylimääräiset omenat portin pielessä, tarjoa kimpakyyti kauppaan tai auta vanhempaa naapuria rännien puhdistuksessa. Nämä eleet rakentavat luottamusta ja li-

säävät kaikkien hyvinvointia. Lisäksi yhteisöllisyys on myös arjen pieni ilmastoteko. Kun jaamme työkaluja ja autokyytejä, säästämme luonnonvaroja ja pienennämme hiilijalanjälkeä.

Monilla paikkakunnilla kyläyhdistykset, kansalaisjärjestöt ja seurakunnat tekevät jo hienoa työtä yhteisöllisyyden eteen. Mutta jokainen voi aloittaa omasta pihastaan. Voisiko naapurustoon perustaa yhteisen viestintäkanavan, kuten WhatsApp- tai Facebook-ryhmän, jossa jaetaan tietoa ja kuulumisia tai jossa voidaan tarvittaessa pyytää ja tarjota apua arkeen? Tai järjestää pihakirppiksen tai syystalkoot? Antwerpenissa, Belgiassa, kaupunki jopa tukee tällaisia katujuhlia rahallisesti, sillä ne vahvistavat paikallistaloutta, viihtyvyyttä ja yhteishenkeä.

Yhteisöllisyys ei vaadi välttämättä suurielisiä tekoja. Kun naapuri tervehtii portilla, maailma tuntuu vähän turvallisemmalta. Ja ehkä ensi kesänä voittekin vaihtaa omenapiirakan reseptejä samalla, kun haravoitte pihalla yhdessä.

Yhteisöllisyys ei synny hetkessä, mutta se kasvaa jokaisesta hymystä, lainatusta haravasta ja jaetusta omenasta. Hyvä naapuruus saa kotikadun tuntumaan vielä enemmän kodilta.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Radiosta tuli suomalaisten yhteinen kansanhuvi

1920-luvulla Suomi oli nuori tasavalta, joka vasta rakensi monia tärkeitä instituutioita. Esimerkiksi säännöllinen yleisradiotoiminta alkoi meillä vuonna 1926, tarkalleen sanottuna perjantaina 9. syyskuuta. Suomen Yleisradio, ystävien kesken Yle, viettää siis tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan!

Lähetynsä kuulutti alkaneeksi kulttuuripersoonaa,

oopperalaulaja Alexis af Enehjelm, josta tuli siten Ylen ensimmäinen kuuluttaja. Saman vuoden joulukuussa alkoi muun muassa Markus sedan Lastentunti, joka ilahdutti lapsia huikeat kolmekymmentä vuotta. Ensimmäisenä vuotenaan Yle aloitti myös kieltenopetuksen, radioinnit eduskunnasta sekä sinfoniakonserttien lähettämisen.

Aluksi ohjelmia tallennettiin vain kokeeksi, joten Yleisradion ensimmäisiltä vuosilta ei ole harmillisesti säilynyt ohjelmia kuultavaksi. Radio säilyi kuitenkin suomalaisten välisenä 1950-luvun loppuun saakka, jolloin hiljalleen yleistynyt televisio alkoi korvata sen kansanhuvina.

Lähde: www.yle.fi

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

RISTIKKO

Kitukasvuinen

Kouluista

Suussa

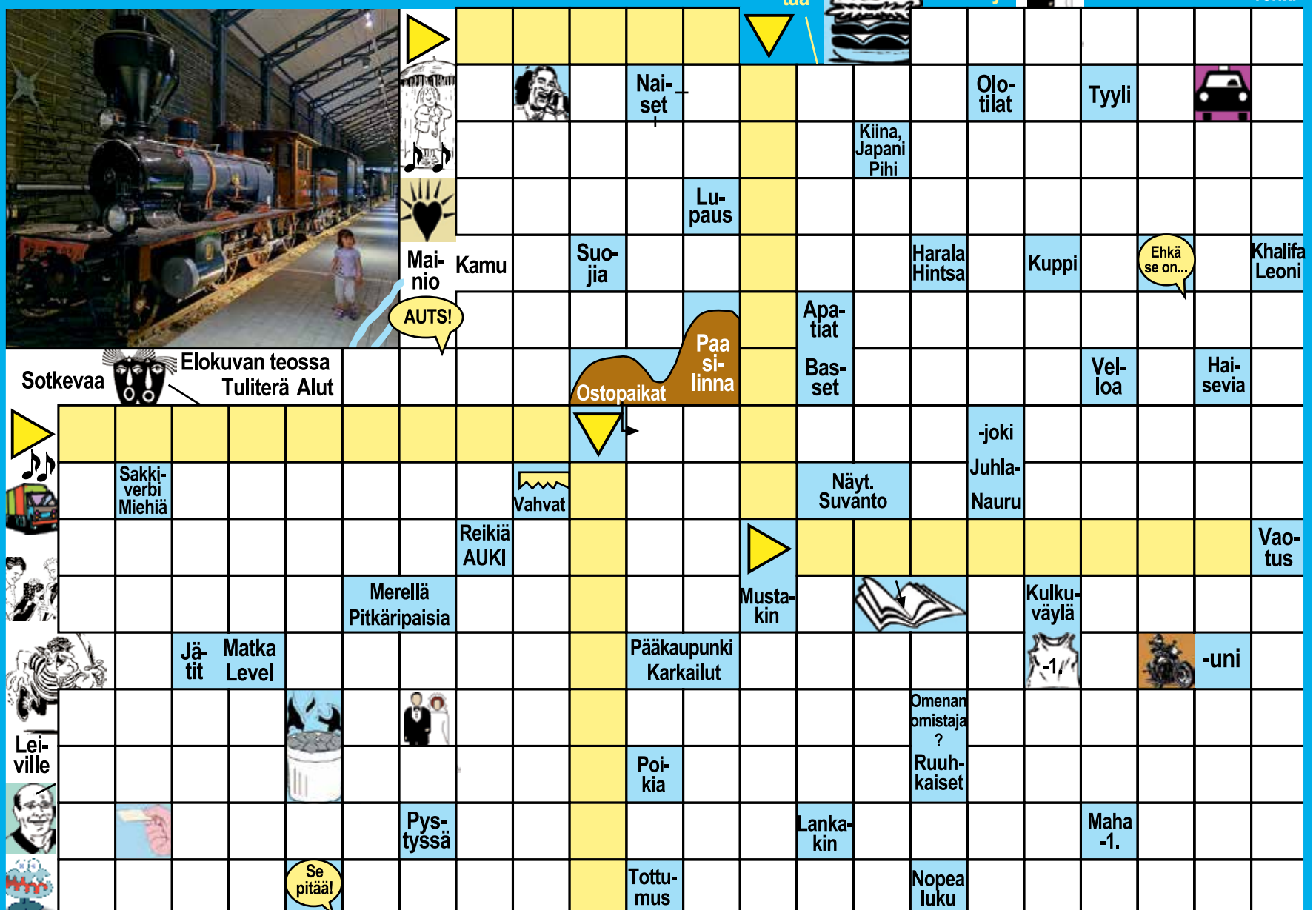
Ällöt- töö

Säädetty

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Arabivaltio

Satu-
renki

**VIEMÄRISUKITUKSET JA
SALAOJAREMONTIT**
p. 050 371 2777

PUTKISTOJEN

- avaukset ja sulatukset
- kuvaukset ja paikannukset

SUURTEHO- IMUROINTI

- sora
- hiekka
- puhallusvilla
- kutteri ym.

040 594 5972
Unikontie 1, Lapua

www.lokapalvelu.fi
Vaihdetie 6, Seinäjoki

Henkivakuutuksella pidät huolta rakkaimmistasi.

Henkivakuutus tuo turvaa ja mielenrauhaa, kun tiedät että läheisesi pärjäävät pahimman sattuesssa. Meille on tärkeää tarjota asiakasetuja sekä uusille että nykyisillekin asiakkaillemme.

Henkivakuutuksen asiakasedulla saat alennusta uudesta henkivakuutuksesta ja pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksesta. Etu ja sen suuruus vahvistetaan vuosittain.

Vuonna 2026 edun suuruus on 25 %.

lahitapiola.fi/henkivakuutus

Henkivakuutusturvan myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö. Edun antaminen ja sen suuruus vahvistetaan vuosittain.

tapahtumalaite.fi

KYLMÄ- JA RAVINTOLALAITTEET • TAPAHTUMALAITTEET

Meiltä nopeasti sähkö-, kylmä- ja LVI alan asennus ja huoltotyöt

Olemme erityisesti ammattikeittiö-, suurtalous-, ja ravintolalaitteiden erikoishuoltoliike 24 h päivystyksellä ammattiasiakkaille. Myös kotitalouksien pienet sähkötyöt, lämmitysjärjestelmien muutos- ja purkutyöt, suurtalouskeittiöiden ja laituskoneiden purkutyöt ja kierrätys, sekä kylmäaineiden talteenotot.

Leikkaa käyntikortti talteen!

Tapahtumalaite Oy

AMMATTIKEITTIÖLAITEHUOLLOT • 24 H PÄIVYSTYS

Merkkivapaat sähkö-, ja kylmälaitehuollot sekä LVI-työt vuosien kokemuksella.

huolto@tapahtumalaite.fi
Huoltopalvelut päiväaikaan:
010 571 1331

Yö- ja pyhäpäivystys: 010 571 1330

Verkkokauppamme tarjoaa useat ammattikeittiö- ja ravintolalaitteimerkit sekä valmiit jääpalat nopealla toimituksella.
tapahtumalaite.fi

TAPAHTUMALAITTE OY
Oivaltajantie 1 B 5
60100 Seinäjoki

www.tapahtumalaite.fi

Huolto päiväsaikaan
010 571 1331
Huoltopäivystys muu aika
010 571 1330

Olemme valtuutettu
Mosquito Magnet
hyttyspyydysten
huoltoliike

